

(Надруковано: Козлик І. В. Поетичні інтерпретації. — Івано-Франківськ: Плай, 1996. — С. 62–63. — (На першій сторінці обкладинки: «Хай слово мовлено інакше...»).

Ф. І. Тютчев (1803 – 1873)

Тютчев Федір Іванович — геніальний російський лірик XIX ст. Народився 23 листопада 1803 р. в садибі Овстуг Орловської губернії Брянського повіту, тепер Брянської обл. у середньопомісній, стародворянській сім'ї. Писати вірші почав в одинадцять років. Вперше надрукувався в 1819 р. У 1821 р. закінчив Московський університет. З 1822 по 1839 рр. перебував на дипломатичній службі в Мюнхені і Турині. Пізніше (з 1858 р.) і до кінця своїх днів (помер 15 липня 1873 р. у Царському селі) Тютчев був головою Комітету цензури іноземної. Але і служба, і оточення не задовільняли поета, викликали у нього почуття нудьги, самотності. “Я його люблю, — писав про Тютчева Л. Толстой, — і вважаю одним із тих нещасливих людей, які незмірно вищі за юрбу, серед якої живуть, і тому завжди самотні.”

Дивовижною особливістю творчої долі Ф. І. Тютчева є те, що він, перебуваючи більше 20-ти років за межами Росії, постійно знаходячись в іншомовному середовищі, розмовляючи і в сім'ї, і на людях переважно по-французьки, зміг не тільки зберегти любов до рідної мови, але й створити справжні шедеври російської філософсько-психологічної лірики.

За життя поета його творчість не знайшла належної популярності. Проте її високо цінили М. Некрасов, І. Тургенєв, Л. Толстой, Ф. Достоевський та інші

видатні люди. Її впливу зазнали О. Блок, В. Брюсов, В. Ходасевич, М. Заболоцький.

Поезію Тютчева “з насолодою” читав Т. Г. Шевченко. Тютчев був одним із улюблених поетів Є. Плужника, вплинув на М. Т. Рильського. Українською мовою твори Тютчева перекладали О. Бургардт (“Південь”, “Silentium!”, “Осінній вечір”, “Я знаю в праосени пору”, “Божевілля”), М. Вороний (“Silentium!”), П. Грабовський (“Пошли їм, Господи, відряду”), О. Пчілка (“Безсоння”), М. Рильський (“Весна”, “Весняна гроза”, “Весняні води”), В. Щурат (“Людські сльози, ви сльози сердечні!”).

(Докладніше про життєвий і творчий шлях Ф. І. Тютчева — див.: Берковський Н. Я. Ф. И. Тютчев // Тютчев Ф. И. Полн. собр. стихотворений — Л.: Сов. писатель, 1987. — С.5–42).